

Előzetesi feltételek.
 Egész évre . . . 5 frt — kr.
 Félévre . . . . . 3 frt 50 kr.
 Hivatalok, községek, köz-
 ségi jegyzők és tanítók
 részére egész évre 3 frt.
 Italmérők és korcsmáro-
 sok részére az italmérők
 közonyával együtt
 egész évre 4 frt.

Az előfizetéseket
 postautalvánnyal
 eszközöndök.

Egyes számok 10 kéjjával
 kaphatók a kiadónál.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. l. em.)
 küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
 Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
 a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
 Lapfajtájados: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
 többszöriért 1 1/2 kr. fize-
 tendő. Bélyegdíj minden
 egyes beiktatásért 30 kr

A NYILTTÉRREN.

minden 3 hasábos gar-
 mon-d sor díja 15 kr.
 Hirdetőirodák, előfizetők
 vagy gyakori hirdetők
 tetemes díjkezesményben
 részesülnek.

Az Andrássy grótok.

Nem kívánunk a híres nemzetségnek Szt. Istvánig visszamenő családi történetével foglalkozni, meg van az említve a krónikások és a családi emlékkönyvek lapjain, nem kívánunk e nagy nemzetségnek a magyar nemzet innen-onnan ezredéves múltjában szerepelt tagjainak történelmi dicsőségéről zengeni, Kliónak hagyjuk e szerepet, amely az utókornak sok sok szép lelkesítő, kegyeletes és nagy tettet jegyzett fel az Andrássyakról, itt maradunk a megye szűk határai között.

De itt sem kívánunk a megyei élet századokba visszanyúló történelmi emlékein elmélkedni, hagyjuk itt is a multa vonatkozó reminiscenziákat a megye elkészítendő monografiájára, meglegszünk pusztán azzal, hogy a multa egy röpke szempillantást vesünk, s aztán áttérjünk a jelenre, amely hivatásunk legközvetlenebb körébe esik.

És e röpke pillantás is elég fény sugarat önt szemünkbe, hogy könnyedén tekintve végig a megye láthatárain, szemünkbe tűnjék a kraszna-horkai várkastély égnek meredő bérceire épült merész várfalával.

És lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson a dicső Andrássy nemzetség, lehetetlen, hogy fénynyel ne cikázzék át az elmén a mult varázsa, s ne hirdesse, hogy az Andrássy nemzetség ebben a megyében mindig kiváló szerepet játszott.

Aztán megjelennek szemünk előtt a megye nagy gyülestermében a falon függő művésziesen festett arcképek és ez arcz-

képek között az Andrássy grófok, hirdelve, hogy e megye életében az Andrássy grófok nemcsak szerepeltek, de a megye az ő emléküket becsülettel és hiven meg is őrizte.
 És az Andrássy nemzetséget egész Gömörvármegye a történelmi tradíció kapcsán a magáénak is tekintette, tekinti és fogja is tekinteni mindig.

És hogyha e nemzetség a jelenkorban is sok kiváló férfit szerepeltet az országos közélet színterén, ha e nemzetség sok kiváló egyéniségét szellemi erejével, nagy vagyoni állásában gyökeredző függetlenségével, befolyásával, áldozatkészségével látjuk fellépni az államügyek, a haza javára, ha azt látjuk, hogy e nemzetség ma a legmegbízhatóbb egyik becsületes közvetítő a nagy kérdésekben a nemzet és királya között, mondjuk, ha a nagyság e hatni képes momentumait tapasztaljuk egy nemzetségnél, akkor fájó szívvel, sajgó kebelrel érezzük, hogy az Andrássy nemzetség ma már Gömörvármegye megyei életében jóformán nem is szerepel.

Két nagy hitbizomány és rengeteg nagy magán vagyon oszlik meg az Andrássy nemzetség gömörvármegyei ága között. Az egyiket gr. Andrássy Dénes, a másikat gr. Andrássy Géza bírja.

Gr. Andrássy Géza a rozsnyói kerület országgyűlési képviselője, ez a szereplés azonban a parlamenti szerepléshez adja a megbízást. Ennek kapcsán ismerjük a gróf ur hazafias, szabadszelleme, a modern fejlődést előmozdító működését, tudjuk, hogy a mérlegben, hol nemcsak numeratur, sed ponderatur, mennyit nyom, de ép e tudat

bátorít bennünket, hogy ama hitünknek adjunk meggyőződést, miszerint a megyei élet is sokféle céljaival és feladataival adja a tevékenységnek azon érdemes, elismerést, becsületet kivívó, halára kötelező mezejét, amelyen egy súlylyal bíró gróf Andrássy nem szívesen nélkülözünk, nem annyival is inkább, mert a legközelebbi multa is volt alkalmunk e lap hasábjain gróf Andrássy Géza egy hazafias és a megyei kulturéltre fejlesztőleg ható tettét regisztrálni, közölni, hogy a nemes gróf egy nagy vidéken vállalta el az óvodák felállításának költségeit.

És ő mellette nem szabad megfeledkeznünk gróf Andrássy Dénesről sem.

Ismerjük e kitűnő férfiú nemes, hazafias gondolkodását, tudjuk azt, hogy a modern eszmék a felvilágosodottság, az igazi demokrácia lekesebb szöszölőt nálánál nem talál, ismerjük jótékonyágát is, mely a szegényeknek a vármegye kezelése mellett nemrégiben 22000 frtot adományozott, s annál inkább sajnáljuk, hogy a megyei élet körében őt sem üdvözölhetjük.

Mi, kik a megyei életre nagy súlyt fektetünk, mert azt a hazai kultúra, közgazdaság, nemzeti törekvések istápolójának tekintjük, s ebben a többség véleménye velünk tart, örömmel látjuk azt, hogy a megyei élet terén a reform, a haladás, a teremtő erők viszik az uralmat.

De a kitűzött és kitűzendő czélok nagysága, a felmerülő nehézségek megkivánják, hogy a küzdelemben egyesüljenek a megye legjobbjai és legerősebbjei, s ezek közt kívánjuk látni az Andrássy grótokat is.

TÁRCSA.

HANGULTAOK.

— (A Gömör eredeti tárczája.) —

I. Mese a tavaszról.

Meg volt dermedve a föld. Hatalmas teste élettelenül éktelen álomba merülve terült el. Hiába sűrült el föllette a szél, hiába csapkodá a hatalmas sziklákat s dönté halomba, hiába rázta az erdők fáinak koronáját; a föld nem ébredt fel. Zúgott az ég, a villám hatalmas barázdákat szántva, az égen csapott a földre; hiába volt: a föld nem mozdult, nem ébredt. A fák csupaszán állottak, dermedt karjaikat lomhán verték össze s a mint a szél gyorsan elsuhant fölöttük, fájdalommal zizentek fel. Dermedt volt és éktelen a föld; a végtelen pusztaságot komor kód takará hidegen szétterjesztve föllette szárnyait . . .

. . . Aztán elkezdett mosolyogni az ég; a hajnal ékesen mosolygott le égi trónusából, de elkomorodott a mint a pusztá, elhagyott földre pillantott. Szánalom támadt szívében és szerelem az elhagyott föld iránt; s a szeretet egy könnyűje hullott ki gyönyörű szeméből a földről, az elhagyott, a pusztá, az általa szeretett földről . . .

S a könnyű esett . . . esett évszázadokon át a véghetetlen őrön keresztül! . . . Évezredek után évezredek multak: a könnyű csak esett tovább — csillagok és napok hulltak a véghetetlen semmiségbe s világok omoltak össze, semmi-

sülten kihalt jégmezőkké, izzó tisztókösök fagytak alaktalan tömegekké, míg a könnyű hullott le . . . de csak hullott . . . hullott — és nem fagyott meg a jég, de ég ürben és nem téveszté utját a számtalan utban, csak hullott gyorsan és forró volt . . . Leesett a földre, leestett a szeretetet könnyűje: épen a föld szívére hullott! . . .

. . . És a föld szíve elkezdett dobogni, élni — a szeretet könnyűje melegíté. Jégge dermedt teste megmozdult s a nehéz álom apró párák alakjában elszállott. A föld megmozdult, felébredt; élt!

Minden másképen lett: források eredtek s vigan csörögtek körül-köre; gyenge cserjék nyujtogatták vékony ágaikat, rázogattva apró, zöld leveleiket; kicsiny virágok dugták elő kicsiny kelyhecskéjüket: eljött legelőszőr az ibolya, szende, kék ruhácskájában a forrás mellett, jött aztán a gyöngyvirág csengő-bongó fejecskejével és jött, nőtt aztán ezer és ezer virág. Az elhagyott, pusztá föld gyönyörű lett s a halál álomképei helyett az élet, az öröm dertje ömlött el a földön s ezt egy könnyű, csak egy könnyű csinálta.

II. Mese a könnyekről.

A könnyű nem apadt el . . . Csak lassan susogó szél, csak lassan; mert megtörőd gyenge szíromját, lehajlítod sugár karcu derekát, apró kelyhéről, kebeléről hajnal harmat-cseppjét messze elhajított. Csak lassan susogó szél! . . . És a csepp, a hajnal harmat-cseppje mindenütt ott ragyogott, mert odahült még a szíromtalan nádra is.

. . . És a könnyű élt!

. . . Ne kérdezd — sügta a szép leány és merészen a szemébe nézett. Jöjj bármikor; várlak!

Ostoba ember! nagyot kellett volna nevetned erre s azt mondani: ne tréfálg. Te azt mondtad: hiszem, szeretlek, hiszek neked — és boldogok leszünk; meg is eskölköztél; elmentél, hogy szerezz hírt — nevet!

. . . A lány előbb sirt, aztán — kacagott és talán még a szél lesem futta lábnyomát, még el se takarta, már a lány mást gondolt, már elfelejtett . . .

Olyan édes az élet, mint a kívánság, ha van mit enni — és a lánynak nem volt! pedig édesnek óhajította az életet; milyen szép az élet, kivált ha csinos a ruha — és a lánynak nem volt csinos ruhája! pedig ő szépnek óhajította az életet . . .

A lány gondolkozni kezdett; nézte selyem haját, két csillogó szemét, hófehér arcát és látta, hogy szép. Aztán egy kicsit megunt a várakozást; aztán még jobban unatkozott, szerette, ha látták és a szemé közé mosolygott annak, ki azt mondta neki, hogy szép! S a ki megcsökölta vissza csökölta!

Az ember pedig álmodozott, álmodott messze a hűséges szép lányról és mosolygott sápadt arca körül fehér koszorút font a hold

Hová hullott itt a könnyű?!

Vármegyei közgyűlés.

Köztanácskozást igénylő, alább részletesen felsorolt, elhalaszthatatlanul sürgős ügyek elintézése rendkívüli vármegyei közgyűlésnek a megtartását téven szükségessé, ennek határidejéül, Főispán ur Ömlőtségével egyetértve, folyó évi szeptember hó 4-ik napjának d. e. 10 órája Rimaszombatba, a vármegyei székházba tüzetik ki.

Ez alkalommal tanácskozási alá vételnek a következő ügyek:

1. A folyó évi július hó 6-án tartott közgyűlésen megválasztott Szentiványi Géza vm. gyámpénztárnok állomását mai napig sem foglalván el, Ragályi Géza vm. főpenztárnok pedig egészségi okokból szabadságot kérvén, ezen szabadságidő engedélyezése iránt beadott kérvényének tárgyalása, illetve a szükséghez képest a főpenztárnoki tisztii állásnak ideiglenesen helyettesítés útján leendő betöltése.

2. A vármegyei gyámpénztár 1893-ik évi mérlegének;

3. A községi allategészségügyi pénzalap 1890., 1891. és 1892. évi számadásának;

4. A horkai állomás kibővítése alkalmából a magy. kir. államvasutak és Horka község között létrejött szerződésnek érdemleges tárgyalása.

Midőn ezekről a vármegye közönségét ezennel értesitem, hivatalból tisztelettel kérem föl a vármegyei bizottság tagjait, hogy a kitűzött közgyűlésen minél tömegesebben megjelenni, s a tanácskozásokban részt venni sziveskedjenek

Rimaszombat, 1894. augusztus hó 24.

Alispán helyett:

Lukács s. k., főjegyző.

KÖZGAZDASÁG.

Ministeri rendelet a hesseni légy kiirtása tárgyában.

Mivel a hesseni légy (Cecidomya destructor) az ország nagy részében meglepően jelentékeny károkat okozott, a már ez ügyben kiadott rendeletnek épségben tartása mellett, — az északamerikai Egyesült Államokban tapasztalt sikerek alapján, a következőket rendelem el:

Azon községek, illetve városok határában, hol a hesseni légy infectió az elmúlt vagy a folyó évben nagyobb mértékben megállapított, az u. n. csalogató vetések vetendő alkalmazásba. Ezek abban állanak, hogy minden táblában már

Kicsit szemtelenül hunyorgatott Gurgó Béni, a mint a Lucza kisasszony ellebegett mellette.

Hallod Béni?

— Hallom.

— Mit gondolsz a Lucza kisasszony jól mulat-e?

— Nagyszerűen.

— Hm! hátha csak mutatja.

Ez a Gurgó néha szemtelen volt, különben derék ember: szellemes és nagy párbajozó. Valamikor gazdag ember volt az — apja. A »hagyatéka« elment rég egy pár (ki tudja hány) szép cipőre. Valami jó partie után jart.

— És mért mondd, hogy csak mutatja?

— Mert... különben a Lucza kisasszony valóban megszépült; hogy csillog a szeme, milyen hamiskásan hajlik a homloka fölé az a kis fürt. Nagyszerű lány. Mit gondolsz hány éves lehet?

Nagy paraszti széles arczával ez a Gurgó!

... Emlékszem, jól mulattam vele az első farsangi bálon, már régen volt; az első, a második, a harmadik tour mind az enyém volt, s az irigy kollegák mosolyogva, a házasság kereséért arczával gratuláltak. Egy tubarózsát vettem le a kebeléről és ő nem szólt semmit... a selyem kendőjét is nálam felejtette.

Mintha egy kicsit ellágyult volna Gurgó; egy selyem kendőt vett elő; mintha még lágyabbá vált volna a hangja

— Ez volt az a kendő, látod... derék lány, pompás lány volt, hanem nem nekem való — akkor, de azóta a mint hallottam... igen azóta megszépült.

Gurgó előtt pompás képek vonultak el s lassan számolta egy... kettő... sok... ez elég — jó... nekem való, hátha még egyszer!

A zene hangja felrázta Gurgót álmadozásából, kipirult az arca s kimondhatatlan mosolyalál közeledett Lucza nagysága felé.

augusztus utolsó vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi ősz gabona vagy árpa vetendő, mely czélra a legsilányabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a csalogató vetések arra valók, hogy a hesseni legyek ezekbe rakják petéiket. Az ilyen csalogató vetések azután a rendes vetés, legkésőbb azonban a tél beállta előtt, jól alá szántandók, ügyeljen arra, hogy egész hosszukban föld alá kerüljenek és így belőlük tavasszal a légyrajok ki ne szállhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alá szántott csalogató vetések lehengerezése is.

Felhivom a közönséget, hogy abban az esetben, ha a hesseni légy a törvényhatóság területén nagy kiterjedésben és kártékony módon lépett fel, a fenyegető veszély nagyságára való tekintettel, eme védekezési módot a vármegye gazdaközönségének a lehető legáltalánosabb módon sürgősen tudomására hozza és elvárom, miszerint gondoskodik arról, hogy ezen védekezési mód a legszigorúbb pontossággal és teljes eréllyel végre fog hajtani és a járási főtisztviselőket, valamint a községi előjárókat is a védekezési eljárások lelkiismeretes betartásának ellenőrzésére súlyos felelősség terhe alatt kötelezندی.

Ezen rendeletet végrehajtásáról annak idején jelentést várok.

Kelt Budapesten, 1894. évi augusztus 7-én.

Festetics s. k.

H I R E K.

— A kishonti ág. ev. egyházmegye aug. hó 29—30. napjain tartotta évi rendes közgyűlését Nyustján. A magyarság újabb fényes győzelmét hirdeti ezen gyűlés lefolyása azon a Nyustján, mely csak néhány év előtt úgy állott a nagyközönség előtt, mint a nemzetiségi fészkelődések buvóhelye, mint a pánszláv hidra egyik veszedelmes fészke. A gyűlés e színhelyére azzal a biztos tudattal gyülekezett a kishonti egyházmegye hazafias, lelkes magyar tábora, hogy a hydra fel nem emelheti ott ujját, hogy ne érezze a magyarság erősen megvetett lábának nyomását, mely őt minden erőlködése dacára tehetetlenné tette. S hogy ez valóban így volt, azt a gyűlés lefolyása mutatja, mely Kemény Lajos egyházmegyei főjegyző által végzett magyar istentisztelettel kezdődött, mindvégig magyar nyelven folyt le s minden határozathozatalában a magyarság győzelmét hirdeté s különösen akkor, midőn nagy többséggel fogadta el a tiszakerületi egyházmegyék új beosztására s a lelkészválasztásra vonatkozó szabályrendeletjavaslatokat. A pánszláv nyughatatlan elemek megkíséreltek ugyan a vihar felkeltését, de látván tehetetlen erőlködésüket, szegénykező megadással húzódtak vissza sötét oduikba. A magyarság ez újabb fényes győzelmé, az egyházmegye lelkes, böles, hazafias elnökségének, Kubinyi Aladár egyházmegyei felügyelőnek és Glauf Pál esperesnek homlokára font újabb győzelmi babért, kik mióta az egyházmegye élén állanak, a ha-

Lucza kisasszony egy kicsit elhalványodott, de azért zavartalanul nyújtotta kezét az első, a második — valamennyi tourra, mint régen s a nagy Gurgó mosolyogva vitte a karján.

A nagy Gurgó elégtelen mosolyogva nézett a távolba, hol az »ezer holdak« uszkáltak csábitóan rózsás felegek között.

... A könny a »holdakra« hullott!...

III. Az utolsó tavaszi éjszakán.

Az esti szél kellemes susogása kicsalt a mezőre. A hosszú tér felett néma lomhasággal lebegett az éjszaka homályos leple. A hajlongó fák, a susogó bokrok, a harmatos fű, virág mintha benépesedett volna az éjszaka álomképeivel, mintha véghetetlen sokasággal lepte volna el mindent s örületes gyorsasággal lebegtek volna a sötétség szárnyain fehér, lengő holdsugaras ruháikban...

... Ketten maradtak, egészen összedugták fejüket: a lány meg az ember. A lány szöke volt s oda simult az ember kebelére.

— Nem erzem, hogy dobog a szived, — szólt lány hangon — hideg az ajkad.

Az ember mosolygott.

— Belátok szivedbe; már nem én vagyok ott; ugy-e?

Az ember átkarolta a szöke lányt.

— Ha még szeretnél, már nem szeretsz; nem? ... én meghalok érted.

Az ember megsókolta hosszasan, édesen, kéjjel; hízelt neki, hogy a lilium keblére hajolt — és letörte!

... Ketten maradtak: az asszony és az ember; az asszony vén volt, az ember fiatal s az asszonynak tetszett a szép ember üde arca; nem mondta, hogy hideg az ajka, hogy nem do-

zafias tisztakar s magas szós feladatának tudatában lelkesen támogató világi elem támogatásával, böles előrelátással, ügyes, tapintatos és érellyes vezérlettel mindig győzelmesen lobogtatták a magyar zászlót, úgy, hogy ny a kishonti egyházmegye a »parva Saxonica« régi fényében ragyog s a magyar egyházmegyék sorában büszke önértettel emeli fejét! A kivított győzelem lelkes hangulatot kellett, mely a fehér asztalnál számos sikerült pohárköszöntő mellett még magasabbra emelkedett.

— Meghívó. A rimaszombati ifjuság, ma d. u. 4 órakor, a »Széchenyi-kert«-ben, az egyetemi ifjusági-kör javára táncvizsgalmat rendez, belépti díj 1 korona. Kedvezőtlen idő esetére a muláság esti 8 órakor a »Rózsa« nagytermében tartatik meg.

— Az athletikai-klub vívó gyakorlatai a tegnapi nappal újból megkezdődtek s a szokott időben pontosan megtartatnak.

— Velky Jenőt, a méltatlanul meghurczolt s pellengére állított nyiregyházi segédlelkészt murány-hosszuréti lelkésznek 66 szótöbbséggel megválasztották.

— Joleván az elhunyt Greguss János taktikáért könyvelő helyére előreláthatólag, Jurin Sámuel elemi iskolai igazgatóval fogják a részvényesek betölteni, kiben ügybuzgó és tehetséges erőt fognak nyerni.

— Szőlők figyelmébe. Szöllősy Manó ismert jó hírű tánczenitő városunkba érkezett s folyó hó 10-én megkezdő tánczenitési tanfolyamát. Szöllősy oly nagy vidéken és oly előnyösen ismert egyén, hogy őt ajánlani felesleges, mert a szőlők úgy is tudják, hogy ha gyermekeiket alaposan akarják oktaltatni, úgy örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy gyermekeik Szöllősytól nyerjék kiképezte ésüket. Jelentkezéseket hogy hol fogad el Szöllősy, arról a falragaszok adnak felvilágosítást.

— Iskolai értesítés. A rimaszombati községi elemi és polgári leányiskolában a tanév szeptember hó 3-án kezdődik. A beiratások szeptember 3—6-áig délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 óráig eszközöltetnek a Kishonthy-féle házban. A javító-, pótl- és felvételi vizsgálatok szeptember 7-én tartatnak. A tanítás szeptember 10-én veszi kezdetét. Felhivatnak a t. szőlők, hogy tanköteles gyermekeiket a beíratásra kitűzött időben pontosan adják be az iskolába. Kelt Rimaszombatban, 1894-ik évi augusztus hó 27-én. Az igazgatóság.

— Értesítés. A rimaszombati községi elemi fiúiskolában az 1894-95. tanévi beíratások folyó év szeptember hó 3., 4., 5. és 6. napján délelőtt 8—11 óráig, délután 2—4 óráig az irodában eszközöltetnek; szeptember hó 7-én lesz a tanév ünnepélyes megnyitása. Beíratáskor a helybeli tanulók 3 frt, az idegen tanulók 6 frt tandíjat s ezenkívül minden először iratkozó tanuló az iskolai alapra 1 frtot, tanszer illetmény címén 1 frtot és az országos tanítói nyugdíj-alapra 15

bog a szive, bele se látott a szivébe, de nem is akart: ő csak az embert látta, az embert.

Az ember pedig azzal az ajakkal, mivel esókolta a szép szöke lány tiszta ajkát, megsókolta az asszony ajkát is, s azután meg törülte ajkát s látta, hogy piszkos lett a tiszta gyolcs!

... Az ember nagyon okos volt, okosabb, mint a halvány szöke lány és ravaszabb a festett asszonynál.

Az első megcsalta — az meghalt.

A második meglopta — az sajnálta a — pénzt!

A harmadikat megsókolta — az majd őt csalja meg!

A halott némán feküdt: az asszony gör csösen hanykódott mellette.

Mindent elvesztettem, nyögte kétségbeesve, hová leszek és hová lesznek gyermekeim?

És nemsokára megjelent a szükség vigyorgó, sápadt arczával; az asszony kétségbe esett. Lassankint eltűnt a szobából minden és nemsokára csak a fal vigyorgott sápadtan a sápadt asszonyra.

Már magasabban nem lakhatott; kis padlásszobát bérelt; nagyon magasan volt le kellett buknia!

Esténként mikor elhallgatott minden és aludt minden, a sápadt asszony meredt tekintettel bámult el az alvó szörny, a nagy város fölött; mintha hallotta volna bűnös érverését s szunyadozó szive kéjes dobogását; messze, mint óriási kigyó, némán hőmpölygött tovább a nagy folyam, csak néha-néha hullott bele egy-egy fényes csillag... a folyam tükörje alig csillant meg.

Az asszony rémeket látott kikelni onnan, kik csalogatva vették körül és susogtak jöjj velünk, jöjj; látod olyan szép csillag lesz a koronád mint az mely most hullott le; csendes lakásod — lesz és puha ágyad, — a puha hinár karol

kről tartoznak lefizetni az igazgatónál. A rendes tanács szeptember hó 10-én vendi kezdetét. — Az alsófokú ipariskolában a beiratások folyó évi szeptember hó 15-ig eszközölhetők; a rendes tanítás szeptember hó 16-án kezdődik. Beiratkozáskor a 2 frt tandíj előlegesen fizetendő. Rimaszombat, 1894-ik évi augusztus hó 27-én. Az igazgatóság.

— **Negyvi tisztviselők nyugdíjügye.** A negyvi tisztviselők a nyugdíjalapra $\frac{4}{100}$ -ot tartoznak lefizetni. S minthogy a nyugdíjalap már szép tömeggé erősödött, a tisztviselők folyamodtak a miniszterhez, hogy a $\frac{4}{100}$ -ot szállítsa le $\frac{3}{100}$ -ra. A miniszter e kérelmet ezuttal nem teljesíthette, de nincs kétség, ha a közgyűlés e kérelmet támogatni fogja, a miniszter is engedékenyebb lesz.

— **Katonai hírek.** A 25., 85., 34. és 67-ik gyalogezredek, a 6-ik hadtest tüzérezred, 2 ezred lovasság 27-ik hadosztály elnevezésű Klobus altábornagy vezetése alatt szept. 7-én Rimaszombatba érkeztek. A hadosztály két gyalogdandárból, az 53. és 54-ikből egyesül Rozsnyó vidékén.

— **Katholikus kongressus.** A rozsnói egyházmegyei róm. kath. tanító egyesület XII. nagygyűlését f. hó 4. és 5-én fogja megtartani. Ezen alkalomból a »Három Rózsa« nagytéremben műkedvelői előadás lesz, színre kerül a »Paraszt kisasszony«. Az erre vonatkozó részletekről már megemlékeztünk. Lesz ezenkívül egy nagy látogatottságnak elébe néző bankett is a kath. olvasó-körben.

— **Horkáról írja levelezőnk,** hogy a községi elöljáróság Markó József, a közszeretben és tiszteletben álló horkai földbirtokos indítványára elhatározta, hogy a belügyminiszteriumtól kérelmezni fogja az eddigi község nevének Özörényre leendő magyarosítását, miután a hagyomány szerint ugy is ez volt a község hajdani magyar neve, a melyet egy a község határában levő pusztán tartott fenn az utókornak. A től községeknél e hazafias törekvést ajánljuk követésre méltó példaul.

— **Az osgyáni körjegyzőségnek kettéosztása.** Vármegegyék törvényhatósági közgyűlése az osgyáni körjegyzői csoport kétfelé választását s a körbe beosztott községek két csoportba való csoportosítását folyó évi 10757-ik számú jogerőre emelkedett határozata által elrendelte. E kettéválasztást most a rimaszombati járási főszolgabíró véleményes előterjesztésének s az érdekelt községek képviselőtestületei elhatározásának méltányoló figyelembe vétele mellett úgy eszközölte, hogy az Osgyán, F. Zsaluzsány és M. Hegymeg községekből alakított csoport székhelye, hol a körjegyző lakhelyét tartandja, Osgyán lesz; a Nagyszuhá, Pongyelok, Szelce, Válykó és Susány községekből alakított csoport körjegyzői székhelye Nagyszuhá község legyen. Ugyancsak elhatározta vármegegyék, hogy a csoportonként 100 frtban megállapított természetbeni lakás és

majd át és úgy elringat, ringat csendesen. Hagyd itt ezt az ostoba világot, ezt az örületes hajszát, jöjj velünk!

Az asszony eltakarta az arcát s gyermekeire nézett a kis porontyokra, ártatlan anyagokra.

... Az asszony kétségbeesve kapta magára utolsó rongyait és megkísérelte az utolsót

A nagy város az esti levegőt élvezte és a csillagok ragyogásában gyönyörködött. Az asszony is kint járt; árulta magát. Hogy tudott mosolyogni, milyen merész volt, hogy a szemébe nézett mindenkinek merészen a szelid asszony... És régóta az nap este laktak jól gyermekei.

Az asszony nem mert a tükröbe nézni, pedig már oda gyakran kellett, szégyenlett nézni saját szeme közé. Összetörte a tükröt; hiába: csak látta az arcát mindig, mindig a merészen mosolygó arcot és megundorodott saját magától, az élettől.

Az asszony ajka meg sem rándult mikor megcsókolta a gyermekeit, az alvó kis árvákat, pedig a szive majd megszakadt, úgy unszolta valami erő, talán azok az árnyak s ezek a kis porontyok. Valami még is azt sugta menni kell!... És elment! — és kapott szép csillag koronát és puha hínár ágat, melyet a gyöngye hullámok ringatnak csendesen a néma folyam fenekén...

... Egy-egy ködfátyolt elszakítva gyorsan ragadott magával, a szél messze... messze: a tavasz halotti leple lett s a nyár takarója volt... A nyár első hajnalán meghaló hold vörös arcával haragosan nézett az örületes gyorsan forgó árnyakra; a forgás megszünt: véghetetlen hosszú csapatban lebegtek el. S a hajnal rózsakoszorút font sugarával a szöke lágy fejére s ragyogó harmatkoszorút a sápadt asszony fehér arca köré...
Ruik László.

50 frt irodai és uti általány beszámítása mellett a) az osgyáni csoport jegyzői fizetéséhez Osgyán 313 frt, F. Zsaluzsány 155, Magyar-Hegymeg 82 frt; b) a nagyszuhai csoport jegyzői járandóságához pedig Nagyszuhá 130 frt, Pongyelok 147 frt, Szelce 123 frt, Válykó 70 frt és Susány község 180 frttal járjon felhivatott ennél fogva a rimaszombati járási főszolgabíró, hogy mindezekről az érdekelt községeket sürgősen értesítvén, az ekként megalakított két körjegyzői csoportba létesített körjegyzői állásnak választás útján való betöltése iránt saját hatáskörében intézkedjék.

— **Gömör-Panyiton** színészek játszanak pár nap óta Réso Ensel Sándor udvarán felállított szinkörben. Aug 30-án volt a második előadás, a melyen a modern Othello és egy pohár víz című vígjátékok kerültek színre.

— **A rimaszombati polg. ifjuság által a rimaszombati olvasókör** házalapja javára folyó évi augusztus hó 20-án rendezett táncmulatság alkalmával, a bizottságilag megjelölt számlás eredménye szerint a bevétel volt beletelti díjakból: 95 frt 90 kr., felülfizetésekből: 24 frt 50 kr. Összesen 120 frt 40 kr. Kiadás: 64 frt 57 kr. ehhez képest a tiszta maradvány: 55 frt 83 kr. A fenti összegben foglalt a következő szíves felülfizetéseket köszönettel nyugtáztuk: Máriássy László, Málk Vilmos, id. Róth Lajos, id. Runyay József 1—1 frt; dr. Cziner Miksa 80 kr; Ronay Gyula, ifj. Róth Lajos, Rábel Miklós, Majomy József, Institúrisz Endre, Lőrinczy György, dr. Zehery István, Frank Adolf, Kovács Ferencz, Dickmann László, Redlich Sándor, Wagner Rezső, Varga Lajos, Susztek József, Kreizler Bálint 60—60 kr; Cseh János 40 kr; Rakottay Danó, Lajko Lajos, Fülöp Józsefné, Bodor Ármán, 30—30 kr; özv. Miskolczy Istvánné, Tóthy Jánosné, Varga János, Gyurkó Francziska, Gecs István, Lichtner S. Szikorszky Józsefné, özvegy Baranyay Józsefné, Hagger Lajosné, ifj. Kandra Jánosné, ifj. Simon Jánosné, Bredár István, Teleszniczky Edéné, David Árpád, Balázs Józsefné és, idős László Jánosné. Telgarecz Jánosné, Schweitzer Arthur, Nagy Antalné, Markovics Gyuláné 20—20 kr; ifj. Szabó József cz., ifj. Hollóssy József, Ujj Lajos, ifj. Balázs József, Accipiter Samu, Haluska Lajos, ifj. Szalontay Sámuel, Zibray Károly, ifj. Aarány György, Szabó Lajos hvtinok, id. Szabó Károly, Volko Gyula, Sipos László, ifj. Benyo József, Benedek András, Bródy József, Turek Lajos s ezenkívül 21-en 10—10 kr. Az 55 frt 83 kr maradvány f. hó 25-én a rimaszombati takarékpénztárba a polg. olvasókör »házalap-jához« csatolva tőkésített. Rimaszombat, 1894. aug. 26-án. A rendező bizottság nevében: Ronay Gyula, pénztárnok.

— **Visszhang.** Tisztelt Erdő... az az bocsá... Erdélyi ur. Azon készségeért, hogy ezen becses lap 33-ik számában t. testületünk életéről a nagy közönségnek jelentést tett, köszönettel vettük volna, ha azt kellő ösmerettel s méltatással teszi. De már bocsánatot kérünk. Testületünkkel szemben — melynek talán Ön is tagja — oly kitételeket használ, melyeket az igazság érdekében szö nélkül nem hagyhatjuk. Azt mondja: »lezengett«. Ez nem áll, mert szerintünk doberés nélkül is lehet hasznos munkát tenni. Már pedig testületünk 1844-ik évtől maig a maga elé kitűzött közművelő feladatának csendben bár, de derekasan megfelelt. Tessék bele tekinteni a régi jegyzőkönyvekbe s azonnal más véleményt alkotand. Ezen méltányolással tartozunk elődeinknek. A mi pedig a vendégszeretetre vonatkozó élczt illeti, erre csak azt feleljük: ha roz a lé, rántás, mártás, szosz; akkor a magyar ember jó élczcel fűszerezi. Igen, jóval, élvezetessel... még ebben a filoxerás világban is. Motto: »Szép, ha dicséretünk; de még szebb, ha sejtetlenül hasznos magot vetünk.«
Kiss J.
Többen.

— **Hölgyeink figyelmébe.** Fáy Dezső ur, megyénk szülőtte, ki mint fővárosi női divatkereskedő kiváló hírnevet szerzett magának nemcsak a fővárosban, hanem az országban és megyénkben is és ki a Monaszerli és Kuzmik utóadi czégnél évek hosszú során a divatpártoló hölgyelőköléségek által mint első rangú szakember volt ösmerve, Fáy, Fehér és Társa czég alatt egy nagyszabású, a jelenkor legkiválóbb igényeinek teljesen megfelelő női divat és konfektio üzletet rendezett be Budapesten, a belvárosban, Kristóf-tér 2. szám alatt az első emeleten. Fáy Dezső ur, ki a Monaszerli és Kuzmik utóadi czégnél elke volt sok éveken át, mindig kiváló sulyt fektetett nem annyira a túltömött fény, hanem az előkelőséget jellemző legfinomabb izlésre, úgy hogy az üzletből kikerült toilletkek mindig megannyi remekei voltak a női divatnak. Mesterileg értette e mellett az elegancia érvényesítését lehetőleg a legolcsóbb árak mellett eszközölni. A gömörmegyei előkelő hölgyek sokan is

keresték fel Fáy Dezső ur kedvéért a Monaszerli czéget. A pártfogás, a melyben részesült, mindenesetre fokozottabb lesz ezentúl, midőn az ifju divatkereskedő egy új nagy czégnél adott életet. Fáy Dezső urnak az üzlet megalapítása után első dolga volt Parisba, Londonba utazni, hogy a divat újdonságait tanulmányozza, nagy bevasárlásokat eszközöljön, hogy aztán nagy utjáról visszatérve, a legfrisebb újdonságokkal szolgáljon. Fáy Dezső ur eddig is budapesti divatútdósitónk volt, s utjáról e lapok hasábjain be fog számolni.

— **Rendőkapitányunk figyelmébe.** A Horvát vendéglokkódése által erkölcsileg elsülyedt, s Vidovics alatt régi jó hírébe visszaállított »Három Rózsa« vendégloknk újból az elzúles lejtőjére jutott, úgy hogy szükségésnek látjuk rendőrkapitányunk figyelmét felhívni: sziveskedjék körül tekinteni, hogy a »Három Rózsa« a köztisztaság, a közegészség, a közmorál és az ember vagyónbiztonsága veszélynek ne legyen kitéve, a — veszélytől megóvassék.

— **A kassai tornaversenyéről.** Megemlékeztünk a kassai kerületi tornaversenyéről s fel is vetettük a kérdést, vajjon Gömörmegye intézetei képviselve lesznek-e a viadalban. Örméssel vesszük a hírt, hogy a rozsnói kath. főgymnasium mintegy 30—35 tanulója Komoróczy Miklós tanár vezetése alatt részt fog venni a szeptember 16-iki tornaversenyen. Egyenruhájukat tanárunk Komoróczy Miklós állította össze, kinek ügybuzgalmát ösmerve, nem kételkedünk, hogy az ifjak győztesen fogják visszaérkezni a küzdő porondról.

A közönség köréből.*

A »Gömör« mult vasárnapi számában a »Közönség köréből« Feledről Schönk Ödön m. kir. postamester aláírással megjelent förméadnyre e helyen saját reputációm érdekében csak annyiban kívánok reflektálni, amennyiben az elvitázhatatlan tények azt megkövetelik; mert a történetek részleteivel, melyeket Schönk Ödönné asszony inscenált, nem akarom a közönség jó ízlését felháborítani.

Megzáfolyhatlan tény az, hogy Schönk Ödönné asszony által vendégeimen és így rajtam is folyó hó 10-én a legkényhaibb nyelvezettel elkövetett sértésre legsekélyebb okot sem szolgáltatam, tehát Schönk Ödön m. kir. postamesternek azon állítása valótlán, mintha (nő), a z ő neje, férfit insultálni nem lenne képes, ha erre ok, avagy alap nincsen.

Miután pedig szóban levő förméadvényének célja csupán sértegetés kíván lenni, nem pedig védekezés is, mert a rajtam ismételt folyó hó 14-én a postahivatal hivatalos helyiségében elkövetett insultus újabb száraz tényével szemben védekezni képtelen, — szegény tatár! — önmagának másolta le és írta alá szegénységi bizonyítványát, mely hivatva van a nyilvánosság előtt egyéniségét bemutatni.

Nem tekinthetven a mindkét esetbeni sértegetés alkalmával jelenlévő, szótlanságával gyávasága mellett demonstráló férjet azok között, kik saját lábukon járnak és saját fejükkel gondolkodni tudnak, az esetet törvényes utra terelni, illetőleg illetékes helyen följelenteni voltam kénytelen, hol bizonyára meg fogják tudni torolni az elkövetett sértéseket, s illetve meg fogják tudni oltalmazni a m. kir. posta- és táviradhatallal érintkezőket ilyen és hasonló kvalifikátlan bánásmódtól.

Igy állván az ügy, Schönk Ödönnél és hitvesével e helyen végeztem, tehát kijelentem, hogy további hírlapi polemiait ez ügyben vele folytatni nem tartom érdemesnek.

Feled, 1894. augusztus 29-én.

Tek Szerkesztő urnak kiváló tisztelője

Pál Gyula.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A lap tulajdonos megbizottja és felelős s szerkesztő:

SZELESS ÖDÖN.

Segéd-szerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1894. szeptember I. tartott heti vásáron:

Tisztabuza forint 5.50—6.50, rozs 5.30—5.50, árpa 5.80—6.—, zab 3.80—4.— kukorica 4.50—5.—, krumpli 1.25—1.40, bab ———— mmázánkint. — Marhabús 44 kr., Borjúhús 48 kr., Sertéshús 48 kr., kilogrammonkint a rkapitányi hivatal.

Rozsnyón 1894. évi szeptember I. tartott heti vásáron

Tisztabuza frt 5.20, rozs 3.40, árpa 3.60, zab 3.80 kukorica 3.50, bab 5.00, kása 6.90 hektoliterenkint Sulyán Sándor, rkapitány.

